

2011 YILI RESULOĞLU KAZISI

Çorum ili, Uğurludağ ilçesi, Resuloğlu köyü sınırları içerisinde alan Resuloğlu mezarlığı ve yerleşim alanında 2011 yılında gerçekleştirilen kazılar 18.07.2011-23.09.2011 tarihleri arasında üç farklı alanda sürdürülmüştür.

B açmasındaki çalışmalar,

Bir önceki kazı sezonunda B açması olarak adlandırılan alanın kuzeyinde ve batısında yer alan iki safhalı mimarlık kalıntılarının araştırılması hedeflenmiş ve bu amaçla AF/26-AF/25-AE/25-AB/25-/AC/25-AD/25-AE/24-AF/24 plan karelerinde çalışmalara başlanmıştır.

AF25-AF 26 Plankaresi Çalışmaları:

Bu alanda yapılan çalışmalarda I. kata ait herhangi bir mimarlık kalıntısına rastlanmamıştır. Eski Tunç Çağı'na tarihlenen II. Yapı katında ekin kuyuları saptanmıştır.

I Nolu Ekin Kuyusu;

AF-26 plan karesinde yüzeyden 190 cm derinlikte karşımıza çıkan 1 nolu ekin kuyusu, yuvarlak planlı ve 160 cm çapındadır. Kuyunun kerpiç duvarının 40 cm altında 5 sıra andezitten örülmüş taş sıra örgüsü görülmüştür. Taş örgünün yüksekliği 30 cm.dir. Ekin kuyusunun kuzey-güney doğrultusunda iç uzunluğu 200 cm, dış uzunluğu 240 cm ölçülerindedir. Tabanında yassı andezit taşlar karşımıza çıkmıştır.

Intramural Sanduka Mezar;

I nolu ekin kuyusunun 30 cm güneyinde, doğu-batı yönünde 70x120 cm boyutlarında 4 parça taş plakadan oluşan bir mezarın üst kapak örgüsü ile karşılaşılmıştır. Yüzeyden 140 cm derinlikte yer alan ve taş sanduka mezar, Resuloğlu yerleşim yeri II. Yapı katı için intramural niteliktedir. Bir çocuğa ait mezarda herhangi bir ölü hediyesine rastlanmamıştır.

A,B,C,D Mekânları:

AF 26 ve AF 25 plan karelerinde bulunan kerpiçten kare planlı mekan D mekânı olarak adlandırılmıştır. Bu mekânın dış ölçüleri kuzey-güney yönünde 210cm, doğu-batı yönünde 270 cm ölçülerindedir. Kerpiç duvarın kalınlığı 25cm dir. Kerpiç duvarın iç kısmında kireç katkılı beyaz sıva işlemi yapıldığı görülmüştür. Mekân içindeki andezitten ince plakaların basit gıda-hububat saklama çevriklerini oluşturduğu ve bir nevi depo işlevi gördüğü anlaşılmıştır. D mekânının kuzeybatı yönünde plan karenin kuzeybatı köşesinden 170 cm güneyde, kuzey-batıya doğru uzayan ve kısmen tahrip olmuş 180x115 cm boyutlarında oval bir fırına ait taban ortaya çıkarılmıştır. Fırın, yüzeyden 160cm derinliktedir. II. Kata aittir.

Tek sıra taş sırası ile çevrili A mekânının kuzey-güney yönündeki duvarın uzunluğu 150 cm ,doğu-batı yönündeki duvarın uzunluğu 200 cm dir. Duvarın kalınlığı 20 cm dir. D mekânı ile ilintili olabilecek diğer birimler, D mekânının doğusunda birbiri ardına uzanan C ve B mekânları olarak adlandırılan küçük mekânlardır. C mekanı yaklaşık 3.5 m²'lik alanı ve dikdörtgen formu ile D mekanının bir antre düzenlemesi olabilir. Doğusundaki D mekânı ise yaklaşık 2 m² lik alanı ile üçgen bir forma sahiptir. Anılan mekanların A ve D mekânlarına bağlı depo işlevi gördüğü düşünülmektedir.

II Nolu Ekin Kuyusu:

Yuvarlak planlıdır ve korunan üst kısmı kerpiç duvarla çevrili ve iç enkazı yoğun andezit levhalardan oluşmaktadır. Kuyunun dış hattı, kuzey-güney doğrultusunda 220 cm, doğu-batı doğrultusunda 210 cm dir. Kerpiç duvarın genişliği 25 cm dir. II Nolu kuyunun kuzeyindeki alanda bozulmuş bir fırın tabanı tespit edilmiştir.

AB /24-AC/24-AD/24 Plankareleri

B açmasının kuzeyinde yer alan içten içe 390x680 cm ölçülerindeki I.kata ait mekân, kuzey-güney yönünde inşa edilmiştir. Mekâna giriş doğu-batı yönündeki kuzey duvarının doğu ucunda yer alan 100 cm genişliğindeki kapı aralığından sağlanmış olmalıdır. Mekânın zemini sıkıştırılmış topraktan olup, kapı eşiğinden 15 cm aşağıdadır. Mekânı çevreleyen duvarlar, kireçtaşı ve az sayıda andezit plaka taşlardan oluşturulmuş çift sıra örgülü, çamur harç kullanılarak inşa edilmiştir. Resuloğlu yerleşim yerinde bu zamana kadar ortaya çıkarılan duvar örgü tekniklerinden farklı olarak burada daha özenli bir işçilik söz konusudur. Ortalama 40 cm genişliğe sahip olan duvarlar, teknik olarak adeta balık kılıcı dizilimi şeklinde inşa edilmiştir. Alt kısımda kısmen daha büyük boyutlu taşlar kullanılarak başlayan duvar örgüsü üst sıralarda orta büyüklükte taşlar kullanılarak sürdürülmüştür. Topografik eğime uygun olarak inşa edilen mekânın duvarları kod farkını azaltmak için kuzeyden güneye doğru daha yüksek tutulmuştur. Duvar yükseklikleri kuzeyde 55 cm korunmuş iken, güneyde 100 cm'dir. Ayrıca mekân duvarlarının iç yüzlerinde yer yer korunmuş 3 ile 10 cm arasında değişen kalınlıklarda toprak sıva kalıntıları vardır. Söz konusu sıva kalıntıları özellikle duvarların alt sıralarında daha iyi korunmuştur.

AF/24-AE/25-AE/24- AD/25 Plankarelerindeki Çalışmalar;

Anılan plankarelerde Eski Tunç Çağı'na ait 2 evreli mimarlık kalıntıları ortaya çıkarılmıştır. I. evreye ait 4.20x430 m ölçülerinde kuzey-güney istikametinde uzanan bir mekân mevcuttur. I. kat A mekânı olarak adlandırılan odanın duvarları ortalama 90 cm genişliğe sahip olup, çift sıra örgülü kireç taşlarının arası çamur harç kullanılarak inşa edilmiştir.

I. kat A mekânının alt seviyesinde 2.kata ait 6.60x3.00 m ölçülerinde ortalama 50 cm genişliğinde tek sıra örgülü duvarlardan oluşan büyük bir yapı ortaya çıkarılmıştır. II. kat A yapısı olarak adlandırılan mekânın güney duvarı I. kat yapısına ait duvarların altında kalmıştır. Mekâna giriş kuzeybatıda bulunan 80 cm genişliğindeki kapı aralığından sağlanmaktadır. Mekânın ortasında kireç taşlarından oluşturulmuş bir adet yarım daire formu ocak çevriği, bazalt ezgi taşı, üç adet yuvarlak formda kerpiç bank ve 1 adet üst örtüyü taşımak için kullanıldığı düşünülen andezit kaide karşımıza çıkmıştır. Mekânın bir işlik olma olasılığı vardır. Doğu duvarının paralelinde 40x230 ölçülerinde kerpiç bir seki bulunmaktadır. A mekânının batısında mekânla ilişkili 140x170 cm ölçülerinde oval fırın açığa çıkarılmıştır. Fırına ait kerpiç çevriğin etrafı küçük boyutlu kireç taşlarıyla çevrelenmiştir. Söz konusu fırının kuzey tarafında üst örtüsüne ait kerpiç az da olsa korunmuştur. Ayrıca fırın tabanında gövdeden üst kısmı eksik olan pişmiş topraktan bir çömlek in situ olarak bulunmuştur. Çalışmalar esnasında mekanın tabanı üzerinde Erken Tunç Çağı III Dönemine tarihlenen p.t. meyvelik, AF/24 plankaresinde II. kata ait pişmiş topraktan yapılmış bir damga mühür, AE/24 plankaresinde bronz bir bız, AD/24 plankaresinde çakmaktaşıdan dilgi ve pişmiş topraktan yapılmış tezgah ağırlığı ele geçmiştir.

Kuzey kesitte henüz çalışmalarını tamamlamadığımız bir adet fırın tabanı ve kerpiç çevriği belirlenmiştir.

B alanındaki mezarlar;

Çalışmalar mezarlık alanının en fazla tahrip görmüş güneydoğu ucunda C/31, E/31, 32 ve D/32 plan kareleri içerisinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu plankarelerde 11 adet Erken Tunç Çağı'na ait mezar ortaya çıkarılmıştır.

227, 278, 279, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 288 numaralı mezarlar küp, 283 numaralı mezar ise taş sandık tipindedir. Küp mezarlar doğu-batı, kuzey-güney, kuzeydoğu-güneybatı doğrultularında yerleştirilmiştir. Bazı küplerin ağzı kireçtaşı veya andezit plakalar

ile bazıları ise çömlek ile kapatılmıştır. Ayrıca ağızları yassı taş levhalarla desteklenen küp mezarlar da mevcuttur. Yetişkin mezarlarının yanında çocuk mezarlarına da rastlanmıştır. Mezarların bir kısmında ölü hediyesi olarak bronz ve frit boncuklar, bronz pandantifler ve iğneler ele geçmiştir. Taş sandık mezar kuzeybatı-güneydoğu doğrultusundadır. İskelet hocker pozisyonundadır.

Güneydoğu Yerleşim Yerindeki Çalışmalar;

2010 yılı kazı sezonunda çalışmalara başladığımız Güneydoğu Yerleşim Yeri'nde, yerleşimin kuzeydoğu bölümünde ortaya çıkarılan mimarlık kalıntılarının devamını öğrenebilmek amacıyla ZO/32-ZO33-ZO/34-ZP/32-ZP/33-ZP/34-ZP/35-ZR/33-ZR/34-ZR/35-ZR/36-ZS/33-ZS/34-ZS/35-ZS/36-ZT/34-ZT/35-ZT/36-ZU/35 plan karelerinde kazılar sürdürülmüştür.

ZO/32-ZO33-ZO/34-ZP/32-ZP/33-ZP/34 Plankarelerindeki Çalışmalar;

Giriş kısmının savunmasını güçlendirmek için yapılan bir ön kule temeli olduğu düşünülen, Demir devrine ait mimarlık kalıntıları açığa çıkarılmıştır. Giriş önündeki tabanın sıvalı olduğu görülmüştür. Söz konusu kule yapısının kuzeyinde ZP/32-ZP/33-ZO/32-ZO/33 plankarelerine denk gelen alanda Eski Tunç Çağı'na tarihlenen yangın sonrası terk edilen bir binaya ait iki adet bitişik oda (A ve B odaları) iki tarafı da sıvalı olduğu anlaşılan kalın bir duvarla ayrılmaktadır. A odası yaklaşık 4x6 m. ölçülerinde kuzey-güney istikametinde planlanmıştır. Şiddetli yangın geçirmiş odanın duvarında bulunan sıvalar, yer yer korunabilmiştir. A odasında 5 cm kalınlığında su geçirmez orijinal sıvalı taban bulunmaktadır. Şiddetli yangından dolayı taban üzerinde çatlaklar görülmektedir. Odanın en yüksek korunmuş doğu duvarı yaklaşık 200 cm yüksekliğinde olup, duvar yüzeyinde tabandan 1 m yüksekliğinde sıva mevcuttur. Odanın kuzey duvarı ise 175 cm yüksekliğinde korunmuş, eğimden dolayı kuzeye doğru yatmış durumdadır. Oda içerisinde sürdürülen çalışmalar esnasında tabana yerleştirilmiş etrafi kireç taşlarıyla desteklenmiş bir pithos in situ olarak ele geçmiştir. Pitosun gövdeden üst kısmı eksiktir. Ayrıca taban üzerinde yerinde kırılmış bir adet çömlek ve yiv bezemeli bir ağırşak ele geçmiştir.

A odasının batısında yer alan B odasında sürdürülen çalışmalar neticesinde şiddetli yangın izlerinin burada da yoğun olduğu belirlenmiştir. B odası içten içe 6x2.5 m. ölçülerinde olup, kuzey-güney istikametindeki A odasıyla paralel konumdadır. Ancak, A odası gibi sağlam ve yüksek duvarlara sahip değildir. A odası ile ortak olan ara duvarın korunan yüksekliği 110 cm.dir. Mekânda bulunan yoğun kül tabakası ve hemen üstünde tespit ettiğimiz yanmış ahşap parçalarından odanın tavanının çöktüğü anlaşılmaktadır. B odasının batı duvarı erozyonla büyük ölçüde yok olmuş durumdadır. Söz konusu şiddetli yangın tabakası altında 10 cm kalınlığında, odanın orijinal olan sıkıştırılmış kireçli tabanının az bir kısmı korunmuştur. Bu taban üzerinde yerinde çökmüş halde 3 farklı kaba ait parçalar ele geçmiştir. Bu kaplar içerisinden bir tanesinde yanmış buğday taneleri bulunmuştur. Çalışmalar esnasında 1 adet büyük boyutlu çömlek , küçük bir vazocuk ve steatitten bir ağırşak ele geçmiştir.

ZS/34-ZS/35-ZS/36-ZT/34-ZT/35-ZT/36 Plankarelerindeki Çalışmalar;

Güneydoğu höyüğü demir çağı yerleşimine ait kuzey-güney yönlü doğu surunun devamını ortaya çıkarmak amacıyla sürdürdüğümüz çalışmalar sonucunda surun toplam uzunlu 20 m'ye ulaşmıştır. Ortalama 220 cm genişliğinde olan surun her iki kenarında büyük boyutlu kireç taşları kullanılmıştır. Görüldüğü üzere güçlü tahkimi ile demir çağı yerleşiminin bu bölümü oldukça güvenli bir kale izlenimi vermektedir. Surun güney ve kuzeyinde sürdürülen derinleşme çalışmalarında surun hemen alt seviyesinde Eski Tunç Çağı'na tarihlenen 4 odalı (A,B,C,D odaları) bir yapı ortaya çıkarılmıştır.

A Odası

A odasında sürdürülen çalışmalar sonunda sur üst seviyesinden 240 cm derinlikte tabana ulaşılmış olup odanın kuzeyinde 130 cm çapında dairesel formlu bir ocak açığa çıkarılmıştır. Ocağın çevresinde 15 cm genişliğinde kerpiç çevriği bulunmaktadır. Odanın güneydoğu köşesinde odaya girişi sağlayan kapı ve kapıya ait söve ortaya çıkarılmıştır. Odanın güneybatı köşesinde in situ olarak bulunan ağız çapı 70 cm, yüksekliği 140 cm olan depo amaçlı kullanılan bir küp ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca mekânın ortasına denk gelen üst yapıyı taşımak için kullanıldığını düşündüğümüz iç kısmı oyuk bir adet dikme altlığı yerinde tespit edilmiştir. Çalışmalar esnasında taban üstünden yerinde çökmüş halde 1 adet tek kulplu çanak ve iki adet çömlek ele geçmiştir.

B Odası

B mekânında sürdürülen çalışmalar sonunda sur üst seviyesinden 245 cm derinlikte tabana ulaşılmıştır. Odanın güneydoğusunda odaya girişi sağlayan kapı ortaya çıkarılmıştır. Odanın tabanındaki yanmış ahşaplardan odanın şiddetli yangın geçirdiği anlaşılmaktadır. Taban üzerinden yanmış hasır örgüsü ele geçmiştir.

C Odası

B odasının doğusunda yer alan II. kata ait C odası 85x270 cm ölçülerinde kuzey-güney yönünde inşa edilmiştir. Odanın batı ve güney duvarının bir bölümü açığa çıkarılmış olup diğer bölümleri surun altına denk gelmektedir. İnşa tekniği olarak çift sıra taşların arası çamur harç kullanılarak örülmüş ve ortalama 10 cm kalınlığında sıva görülmektedir. Diğer II. kat yapıları gibi söz konusu odada da şiddetli yangın izlerine rastlanmıştır. C odasında sürdürülen çalışmalar sonunda sur üst seviyesinden 250 cm derinlikte odanın tabanına ulaşılmıştır. Çalışmalar esnasında taban üzerinde dokumada kullanılan prizma şeklinde bir p.t. ağırlık ele geçmiştir.

D Odası

Güneydoğu Yerleşimi'nin kuzeydoğusunda ZT/35 plan karesinde bulunan II. kata ait 95x125 cm ölçülerinde küçük bir oda ortaya çıkarılmıştır. Odada sürdürülen çalışmalarda 40 cm derinliğe ulaşılmış olup, odanın doğuya doğru devam ettiği görüldüğünden çalışmalara önümüzdeki kazı sezonda devam edilmek üzere ara verilmiştir.

ZR/36-ZP/36 Plankarelerindeki Çalışmalar;

Erken Tunç Çağı II. Yapı katına ait birbirleriyle ilişkili olduğunu düşündüğümüz kerpiç duvarlı yapı birimlerinin depo alanı olarak tanzim edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Mevcut plan karelerde toplam 6 adet kuzey-güney aks üzerinde dairesel formlu ekin kuyuları ortaya çıkarılmıştır. Geçtiğimiz kazı sezonunda ortaya çıkardığımız I ve II numaralı ekin kuyularında çalışmalar sonlandırılmıştır. I numaralı ekin kuyusu 200 cm çapında, üst seviyeden 215 cm derinliğinde olup tabanında 30 genişliğinde 30 cm yüksekliğinde oluşturulmuş bir platform bulunmaktadır. Bu düzenleme muhtemelen içine koyduğu ürünü nemden korumak için yapılmıştır. Çalışmalar esnasında 1 adet pişmiş toprak idol , 1 adet pişmiş toprak ağırsak ve dokumada kullanılan prizma şeklinde ağırlık ele geçmiştir.

I numaralı ekin kuyusunun güneydoğusunda 30 cm genişliğinde, 140 cm uzunluğunda tek sıra örgülü bir duvar ile II numaralı ekin kuyusuna geçilmektedir. Ekin kuyusu 180 cm çapında 125 cm derinliğindedir.

ZP/34 Plankaresindeki Çalışmalar;

Plan kare içerisinde I. kata (Demir Devri) ait A mekanı olarak adlandırılan yapının geçmiş yıllarda batı bölümü haricinde tüm duvarları açığa çıkmıştı. Bu sene itibari ile yapılan çalışmalarda batı duvarına ulaşıldı. 450x55 cm ebatında olan duvar çift sıra taş örgülü ve çamur harçlıdır.

A mekânında ilerleyen çalışmalarda ilk seviye olarak ortaya çıkan savunma sisteminden 1 m aşağıda II. Seviye karşımıza çıkmıştır. Bu seviyede 180x160 cm.lik bir köşe içerisinde 145x140 cm. Ölçülerinde elips bir ocak tabanı yanık, taş çevriği ve kerpiç hattı mevcut halde ele geçmiştir. Plankarede güneybatı bölümde kalan, kuzey-güney doğrultulu 512x65 cm. uzunluğunda bir duvar tamamen açığa çıkarılmıştır.

ZS 35 –ZS36- ZR 35- ZR 36 Plankareleri

Plankarelerde sürdürülen çalışmalarda yukarıda bahsettiğimiz II. kata ait A, B ve C odalarının güney duvarını tahrip ederek üzerine oturtulmuş Demir Çağına ait doğu-batı yönünde uzanan 7.6 m uzunluğunda çift sıra taş örgülü duvar ortaya çıkartılmıştır. 4-5 sırası korunmuş bu duvarın güneyinde yoğun enkazlı adeta kaynamış halde döküntü taşlar tespit edilmiş söz konusu bu alandaki çalışmalara gelecek kazı sezonunda devam etmek üzere ara verilmiştir.

Kuzeybatı Yerleşim Yeri Kazısı

Kuzeybatı yerleşiminde çalışmalar bu yıl ilk kez Dr. Thomas zimmerman'ın alan sorumluluğunda başlatılmıştır. Resuloğlu yerleşim alanı içerisindeki, kuzeybatı yerleşimi'nin evre sayısını öğrenebilmek, bu höyüğün güneydoğudaki yerleşim ve mezar alanı ile bağlantısını açığa çıkarabilmek amacıyla topografik haritada BC 15 ve BB 15 plankarelerine denk gelen alanda, 5x5 m ölçüsünde iki adet açma açılmıştır.

Kuzey kısmında, masif kerpiç bloklardan oluşan ve güneybatı-kuzeydoğu yönünde uzanan büyük bir duvar ile birlikte bir iç mekânın ("Mekân A") köşesi açığa çıkartılmıştır. Bu iç mekâna ait duvarın kerpiç bloklarının ebadı 57x36 cm.dir. "Mekân A" içerisinde açığa çıkartılan alan yaklaşık olarak 3m²'dir (resim: 2). BC 15 açmasının güney kısmında ise, yine güneybatı-kuzeydoğu yönünde uzanan, yaklaşık 4,23 m uzunluğunda ve 65 cm genişliğinde ve muhtemelen daha geç bir döneme ait bir taş duvar kalıntısı tespit edilmiştir. Açmanın doğu kısımdaki güneybatı-kuzeydoğu yönünde uzanan masif kerpiç duvarı doğu-batı yönünde kesen ve bir kısmı duvarın içerisine giren, 1,82 m uzunluğunda ve 91 cm genişliğindeki, büyük bir ihtimalle daha sonraki bir döneme ait, levha halinde işlenmiş ve işleme izleri hala görülebilen bir taş sırası tespit edilmiştir. BB 15 plankareli açmanın kuzeydoğu köşesinde kerpiç yapıyı tahrip etmiş olan, daha geç bir evreye ait, etrafı (102x50 cm'lik bir alan) taşlarla çevrilmiş ve kendi döneminde tahrip görmüş bir pithos mezarın kalıntıları ele geçmiştir. Bahsedilen tahrip edilmiş mezara ait taş çevriğinin hemen kuzeyinde, muhtemelen mezarın yanına bir ölü hediyesi olarak bırakılan zoomorfik kulplu ünik bir kaba ait parçalar ele geçmiştir.

Açmaların kuzeydoğu köşesinde rastlanan kendi döneminde tahrip edilmiş, etrafı taş çevrili pithos mezar, batıdan doğuya uzanan taş sırası ve açmaların güney kısmında bulunan taş duvar kalıntısı birinci evreye aittir. Eski Tunç Çağı'na ait anıtsal kerpiç savunma (?) yapısı ise, bu höyüğün ikinci evresine aittir.

B ALANI YERLEŞİM YERİ KUZEYBATIDAN GÖRÜNÜŞ

MEZARLIK ALANI BATIDAN GÖRÜNÜŞ

GÜNEYDOĞU HÖYÜĞÜ DOĞUDAN GÖRÜNÜŞ

KUZEYBATI HÖYÜK BATIDAN GÖRÜNÜŞ